

SUPERBLOK MARTIĆEVA

Zrinka Udženija,
Odsjek za sociologiju,
Filozofski fakultet u
Zagrebu

Ivan Miličević,
Fakultet prometnih znanosti

Sara Smolak,
Geografski odsjek, PMF
Zagreb

Magdalena Makar,
Geografski odsjek, PMF
Zagreb

Sadržaj

- Uvod
 - *što je superblok?*
- Analiza područja
 - *prostorni obuhvat*
 - *akteri u prostoru*
 - *društveni sadržaj*
- Željeno stanje
 - *ciljevi i mjere*
 - *usporedba trenutnog sa željenim stanjem*
- Zaključak

Superblok

- **prostorna jedinica sa smirenim prometom** organizirana tako da se motorizirani promet usmjerava na obodne prometnice superbloka, a **unutarnji dio se reorganizira** urbanističko-planskim intervencijama **za stanovnike i ostale korisnike prostora**

Sl. 1. Model superbloka
Izvor: Changing cities, 2020

Prednosti superbloka

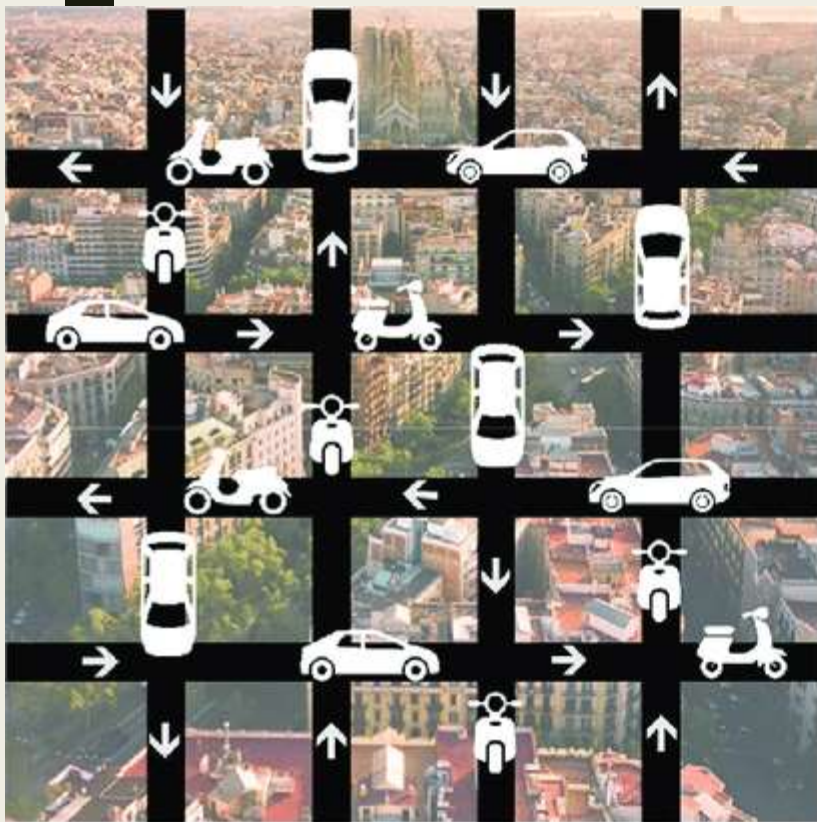
1. Naglasak na održivoj urbanoj mobilnosti
2. Intenzivnije korištenje javnog prostora
3. Socijalna kohezija i uključivanje javnosti
4. Aktivniji stil života – poboljšanje zdravlja
5. Smanjeni ekološki otisak
6. Poboljšana kvaliteta života
7. Slobodnije kretanje stanovnika
8. Bioraznolikost

Primjeri

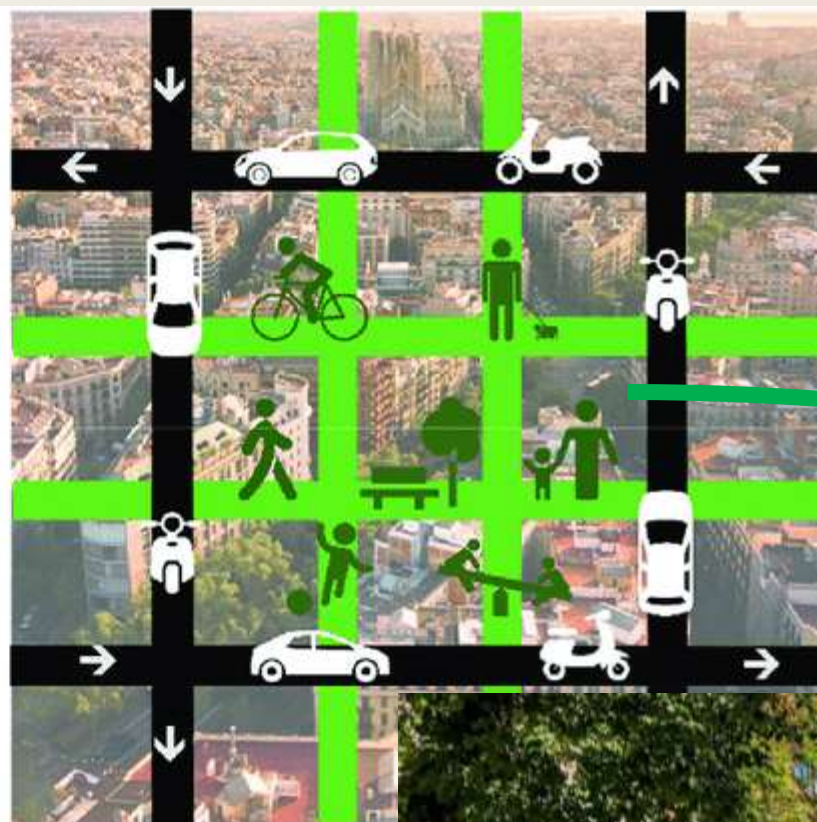
[Barcelona](#)

[Beč](#)

[Berlin](#)

Baseline situation

Superblock

Sl. 2. Protočnost prometa prije i nakon uvođenja modela superbloka

Izvor: Nieuwenhuijsen, 2020

Sl. 3. Primjer dobre prakse iz Beča

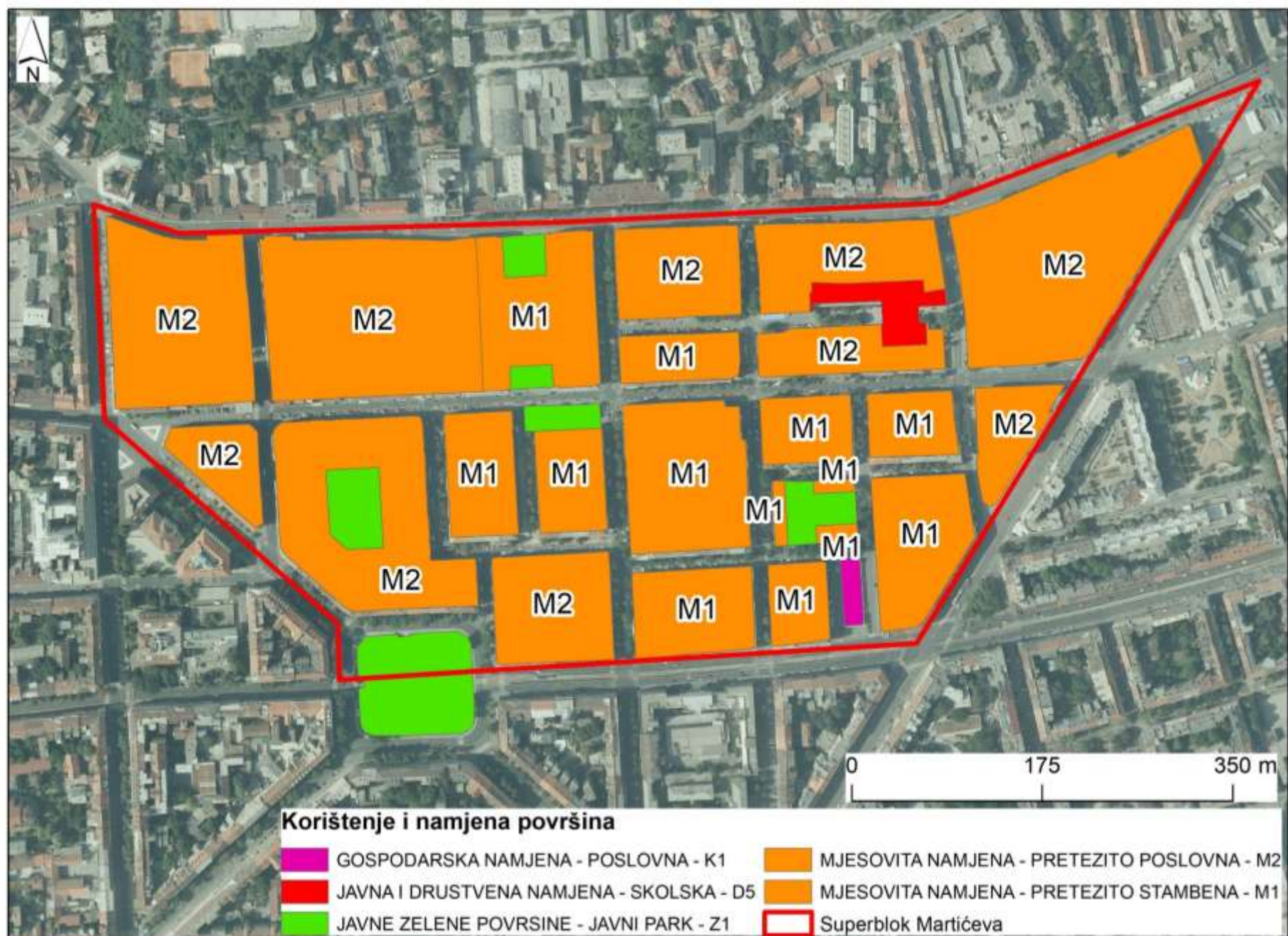
Izvor: Ekovijesnik, 2019

Sl. 4. Prostorni obuhvat superbloka Martićeva

Izvor: ISPU, 2018

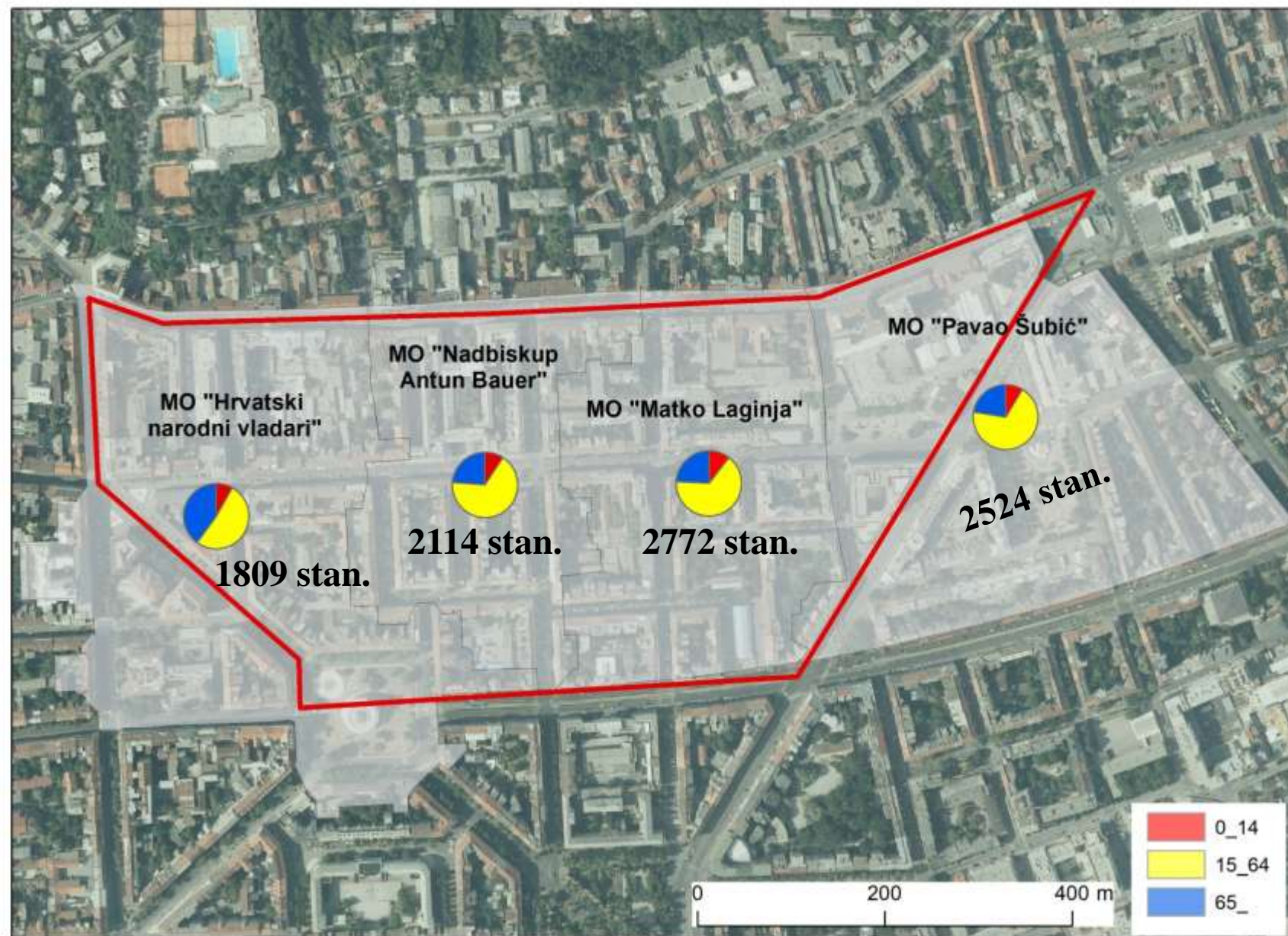

Sl. 5. Korištenje i namjena zemljišta u Superbloku prema GUP-u

Izvor: ISPU, 2018

AKTERI KONZUMIRANJA PROSTORA:

- starije stanovništvo
- zrelo zaposleno stanovništvo
- mlade obitelji i djeca
- mladi (srednjoškolci, studenti)

Sl. 6. Udjeli dobni skupina po mjesnim odborima promatranog područja
Izvor: ISPU, 2018; DZS, 2011

Željeno stanje:
ciljevi i mjere

Ciljevi

- **Poticanje održive mobilnosti na području bloka:**

- **Povećati kvalitetu života stanovnika Superbloka Martićeva:**

Mjere

- **reorganizacija prometa u mirovanju**
 - ✓ izgradnja garaže za stanare
 - ✓ reduciranje uličnog parkinga
 - ✓ zona smirenog prometa
 - ✓ prebacivanje prometa na obodne prometnice i poprečnu Bauerovu

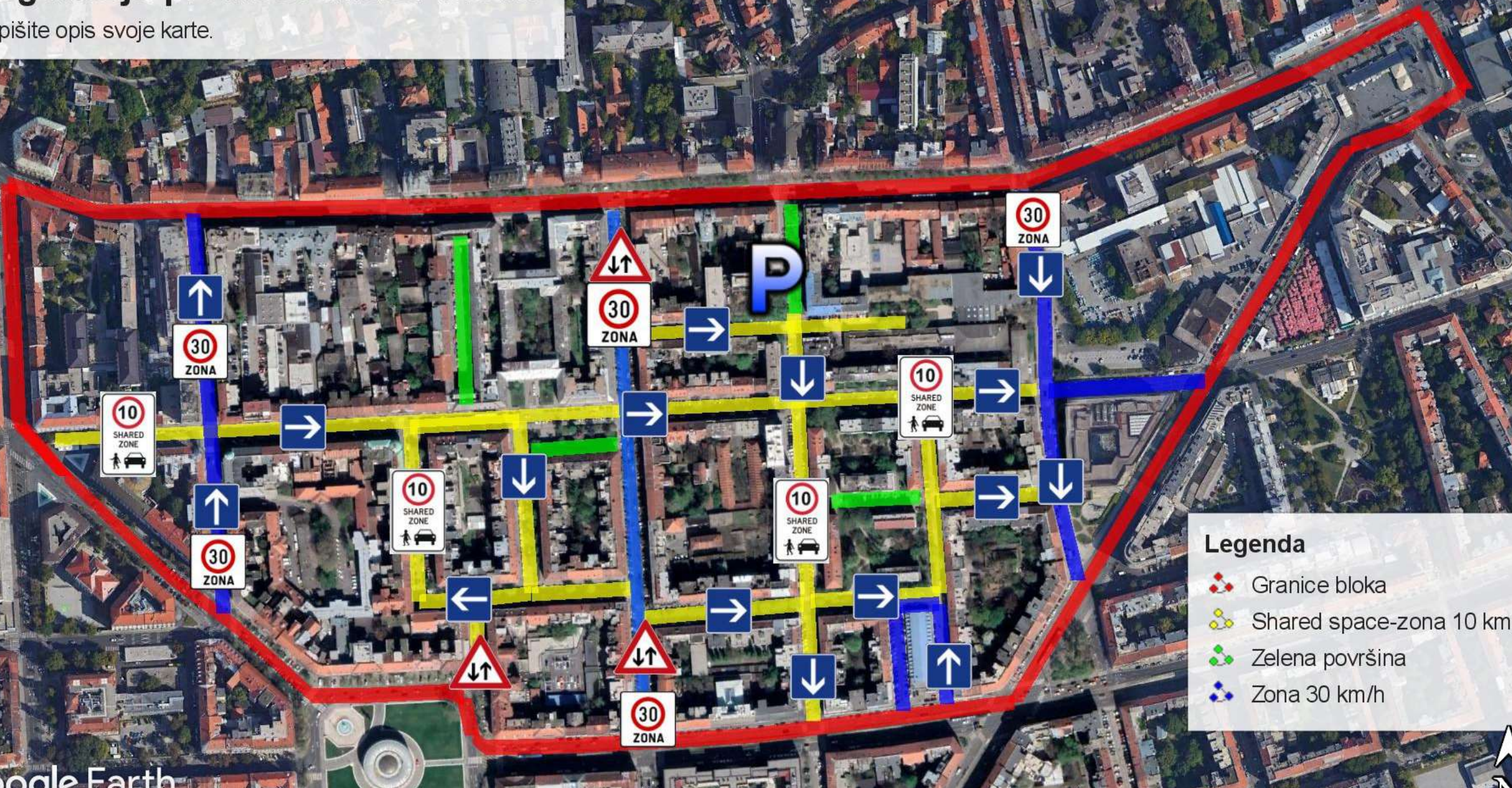
- **pješачke zone i shared space**
 - ✓ sigurnost kretanja
 - ✓ zelene površine
 - ✓ zeleni otoci za odlaganje smeća
 - ✓ sadržaji za sve dobne skupine

Trenutno vs. željeno stanje

- Mjere u svrhu cilja **postizanja održive mobilnosti unutar bloka**

Regulacija prometa unutar bloka

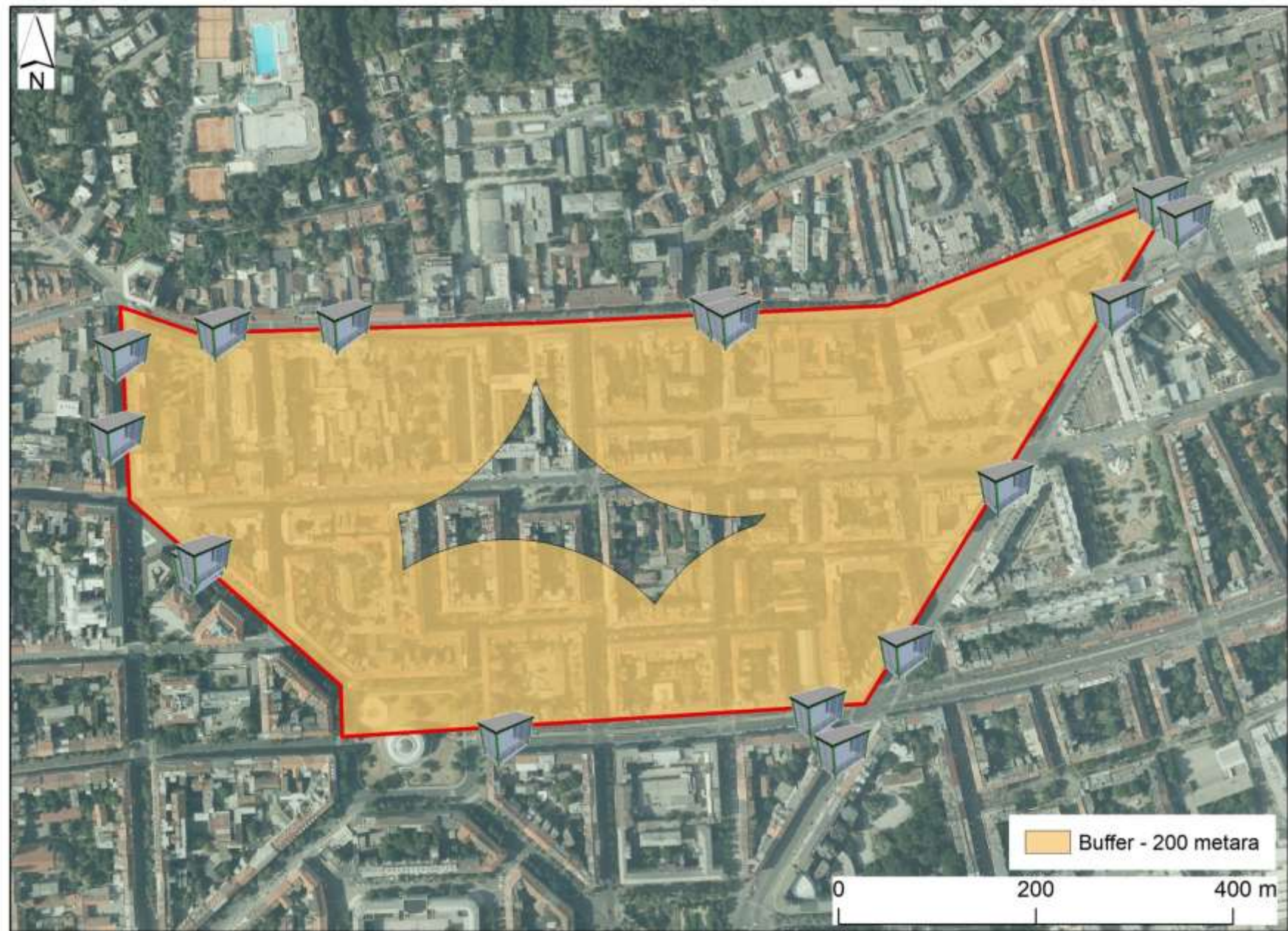
Napišite opis svoje karte.

Legenda

- Granice bloka
- Shared space-zona 10 km/h
- Zelena površina
- Zona 30 km/h

Sl. 7. Prostor u krugu od 200 metara od tramvajskih stajališta

Izvor: ISPU, 2018

Regulacija prometa unutar bloka

RATKAJEV PROLAZ

Legenda

- Granice bloka
- Shared space-zona 10 km/h
- Zelena površina
- Zona 30 km/h

Google Earth

Image © 2021 Maxar Technologies

300 m

Sl. 8. Početno i željeno stanje Ratkajevog prolaza

Izvor: Jutarnji list, 2017

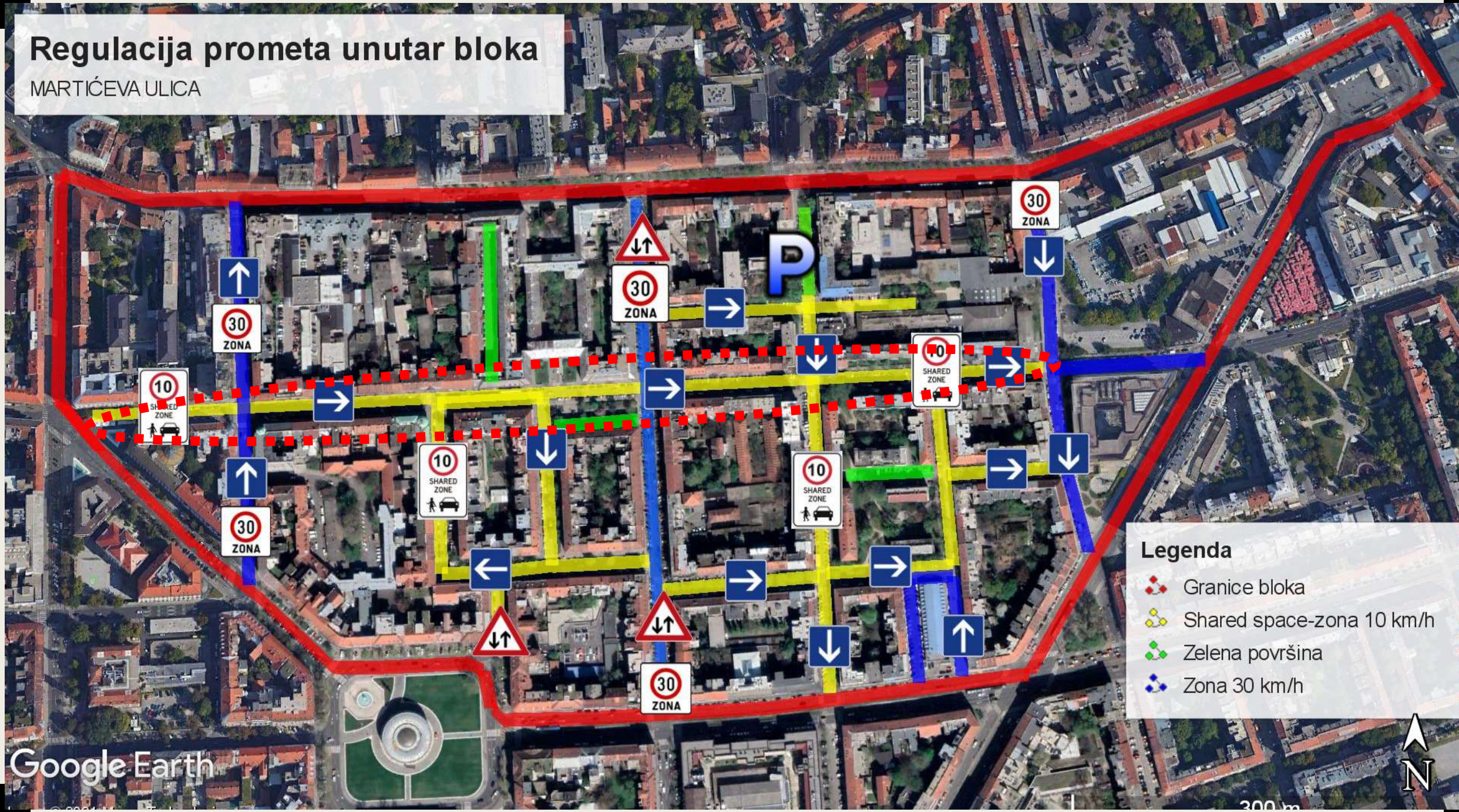

Sl. 9. Smanjena preglednost pri ulazu (i izlazu) u Ratkajev prolaz

Izvor: Autorska fotografija (04.12.2021.)

Regulacija prometa unutar bloka

MARTIĆEVA ULICA

Legenda

- Granice bloka
- Shared space-zona 10 km/h
- Zelena površina
- Zona 30 km/h

Google Earth

300 m

Sl. 10. i 11. Trenutno stanje u Martićevoj ulici
(Fotografije snimljene 4.12.2021.)

Martićeva ulica

Trenutno stanje

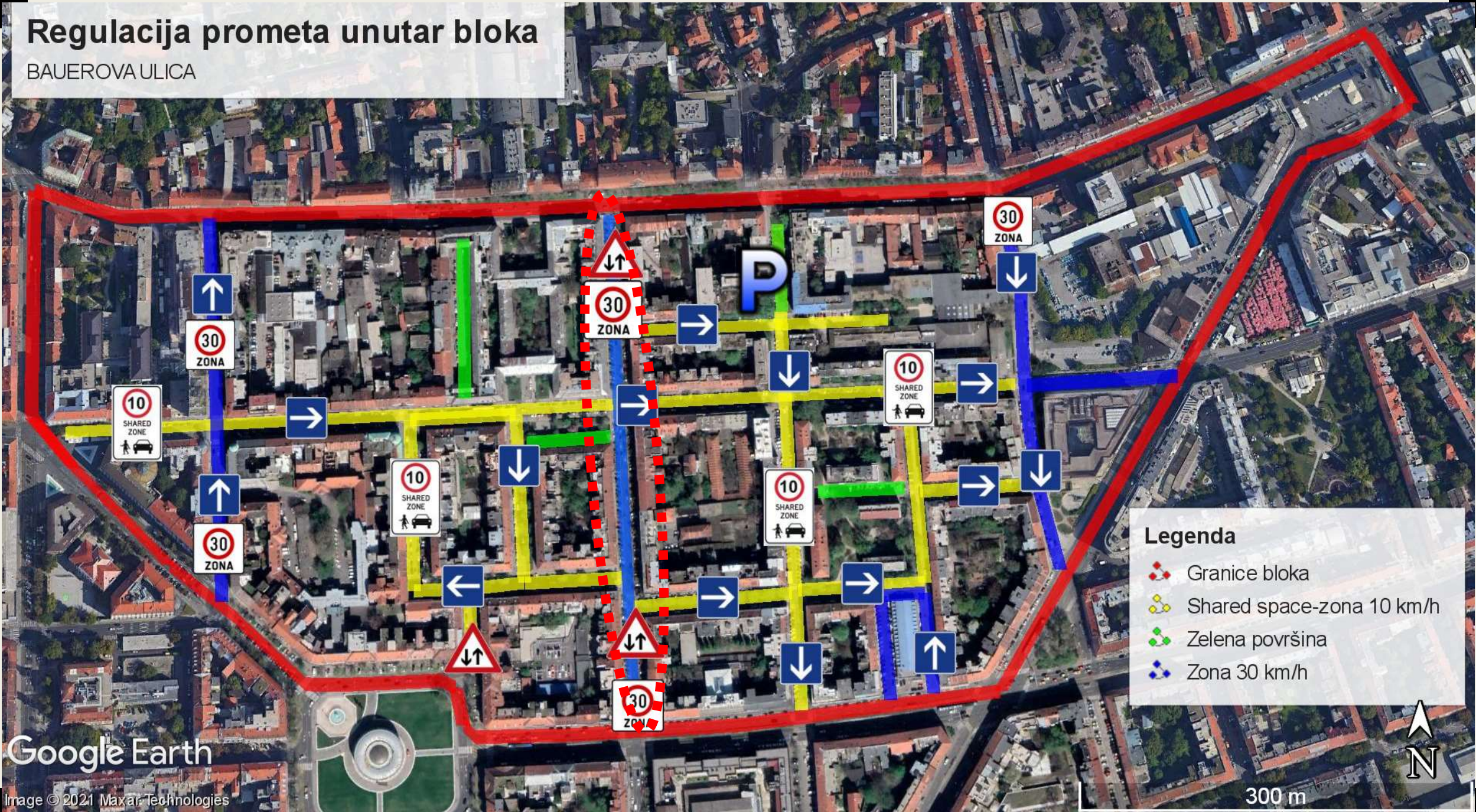
Martićeva ulica

Željeno stanje

Regulacija prometa unutar bloka

BAUEROVA ULICA

Legenda

- Granice bloka
- Shared space-zona 10 km/h
- Zelena površina
- Zona 30 km/h

Google Earth

Image © 2021 Maxar Technologies

300 m

Sl. 12. Ulica Antuna Bauera (fotografija snimljena 4.12.2021.)

Bauerova ulica

Trenutno stanje

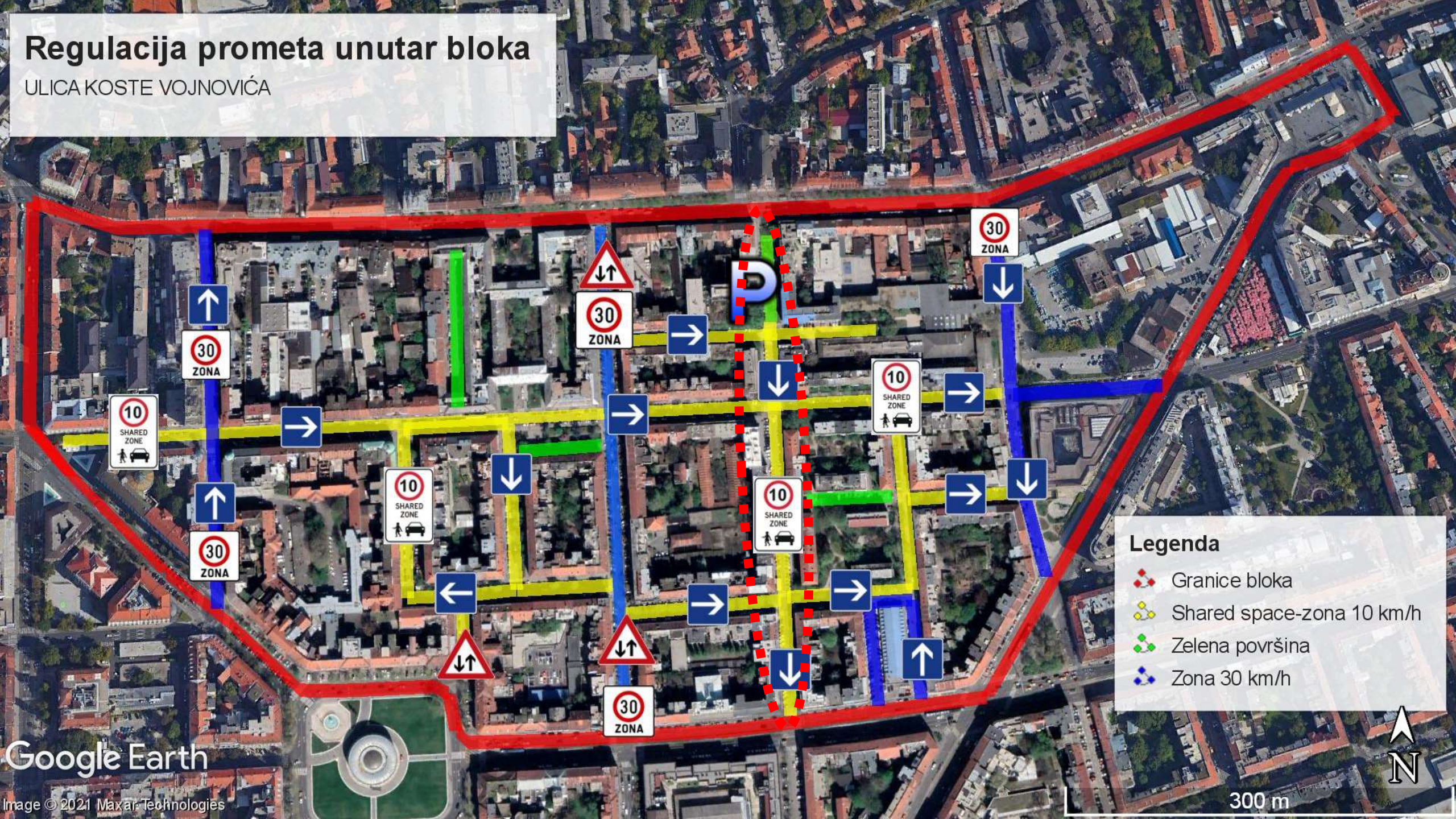
Bauerova ulica

Željeno stanje

Regulacija prometa unutar bloka

ULICA KOSTE VOJNOVIĆA

Legenda

- Granice bloka
- Shared space-zona 10 km/h
- Zelena površina
- Zona 30 km/h

Sl. 14. i 15. Trenutno stanje u ulici Koste Vojnovića (fotografije snimljene 4.12.2021.)

Ulica Koste Vojnovića

Trenutno stanje

Ulica Koste Vojnovića

Željeno stanje

Tab. 1. Broj parkirnih mjesta u ulicama promatranog prostora

br.	ULICA	Br. park. mjesta	Br. Park. Mjesta koja idu u garažu
1	Martićeva ulica	278	130
2	Trg žrtava fašizma - sjever	19	0
3	Ulica Antuna Bauera	143	70
4	Ulica Erazma Barčića	59	38
5	Ulica Frane Bulića	34	34
6	Ulica Jurja Biankinija	67	44
7	Ulica Koste Vojnovića	167	80
8	Ulica kralja Zvonimira (od Trga žrtava fašizma do Pavla Šubića) - sjever	28	28
9	Ulica Marijana Derenčina	66	20
10	Ulica Matka Laginje	50	50
11	Ulica Nikole Tomašića	37	15
12	Ulica Pavla Šubića (od kralja Zvonimira do Trga Eugena Kvaternika) - sjever	33	14
13	Ulica Račkoga - sjever	10	0
14	Ulica Radoslava Lopašića	40	25
15	Ulica Šandora Breščenskoga	83	40
16	Ratkajev prolaz	40	40
UKUPNO		1154	628

Izvor: Zagreb parking, 2021

1.793 m²

1.521 m²

1.621 m²

Ulica Koste Vojnovica

Ulica Matka Laginje

Image © 2021 Maxar Technologies

Google Earth

Trenutno vs. željeno stanje

- Mjere u svrhu cilja **povećanja kvalitete života stanovnika superbloka**

Soft mjere

Sl. 16. Ulica Antuna Bauera (fotografija snimljena 4.12.2021.)

Sl. 17. Martičeva ulica (fotografija snimljena 4.12.2021.)

Podzemni spremniki za odpad

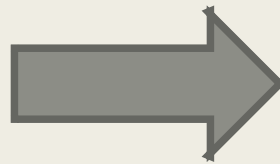
Sl. 18. Ulica Koste Vojnovića
(fotografija snimljena 4.12.2021.)

Sl. 19. Spremnici za odvajanje otpada u Ljubljani
Izvor: tportal.hr

Sl. 20. Zeleni otok u Martičevoj ulici (fotografija snimljena 4.12.2021.)

Sl. Primjer drenaže ulica

Izvor: Odvodnja prometnica, 2020

Gentrifikacija

Pretvaranjem okruŕja Martićeve ulice u superblok → porast kvalitete ŕivota u superbloku → moguća gentrifikacija bloka

Mjere protiv gentrifikacije

poticanje
iznajmljivača na
dugoročno
iznajmljivanje

subvencioniranje
stanovanja za
mlado stanovništvo

subvencioniranje
parkinga

Zaključak

- Pобољшanje kvalitete života
- Smanjenje emisije štetnih plinova
- Smanjena potrošnja energije
- Promocija nemotoriziranog prometa
- Modal split:
 - povećanje udjela biciklista i pješaka
 - smanjenje udjela osobnih automobila
- Povećanje sigurnosti pješaka i biciklista
- Pozitivna posljedica: povećavanje stupnja socijalizacije između stanovnika

Literatura i izvori

- Grad Zagreb, : <https://www.zagreb.hr/userdocsimages/arhiva/Blok%20Badel.pdf>
- Ekovjesnik, 2021: *Beč dobiva svoj prvi „superblok” po uzoru na Barcelonu i Berlin*, <https://www.ekovjesnik.hr/clanak/4253/bec-dobiva-svoj-prvi-superblok-po-uzoru-na-barcelonu-i-berlin> (4.12.2021.)
- Generalni urbanistički plan grada Zagreba (GUP), Službeni glasnik Grada Zagreba, 16/07, 8/09, 7/13, 9/16, 12/16
- Grad Zagreb, 2021: Geoportal Grada Zagreba, <https://geoportal.zagreb.hr/Karta>
- Changing cities, 2020, [#Kiezblocs | Changing Cities \(changing-cities.org\)](#)
- Nieuwenhuijsen, M, 2020: *Urban and transport planning pathways to carbon neutral, liveable and healthy cities*; A review of the current evidence, Elsevier
- Ekovijesnik, 2019: Beč je „cool“: zone osvježenja usred otoka vrućine, [Beč je „cool“: zone osvježenja usred otoka vrućine – Ekovijesnik](#)
- Tportal, 2017: Slovenci znaju sa smećem: Bave se ljudima, ne kantama, i ide im odlično, [Slovenci znaju sa smećem: Bave se ljudima, ne kantama, i ide im odlično – tportal](#)
- Odvodnja prometnica, 2020, predavanja, Građevinski fakultet
- Jutarnji list, 2017, [Jutarnji list - Drugo izdanje Design District Zagreba od 13. do 18. lipnja: Ratkajev prolaz postaje Zeleni Ratkaj!](#)

HVALA NA
POZORNOSTI!

